

Statens vegvesen

Klimakrav – hva gjør Statens vegvesen

Asfaltdagen 2015

Jørn Ingar Arntsen

Miljøseksjonen

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Statens vegvesen

To regnestykker (og begge er feil...)

CO₂

Asfalt (N):
6 mill tonn *
56 kg/tonn
= 340.000 tonn/år

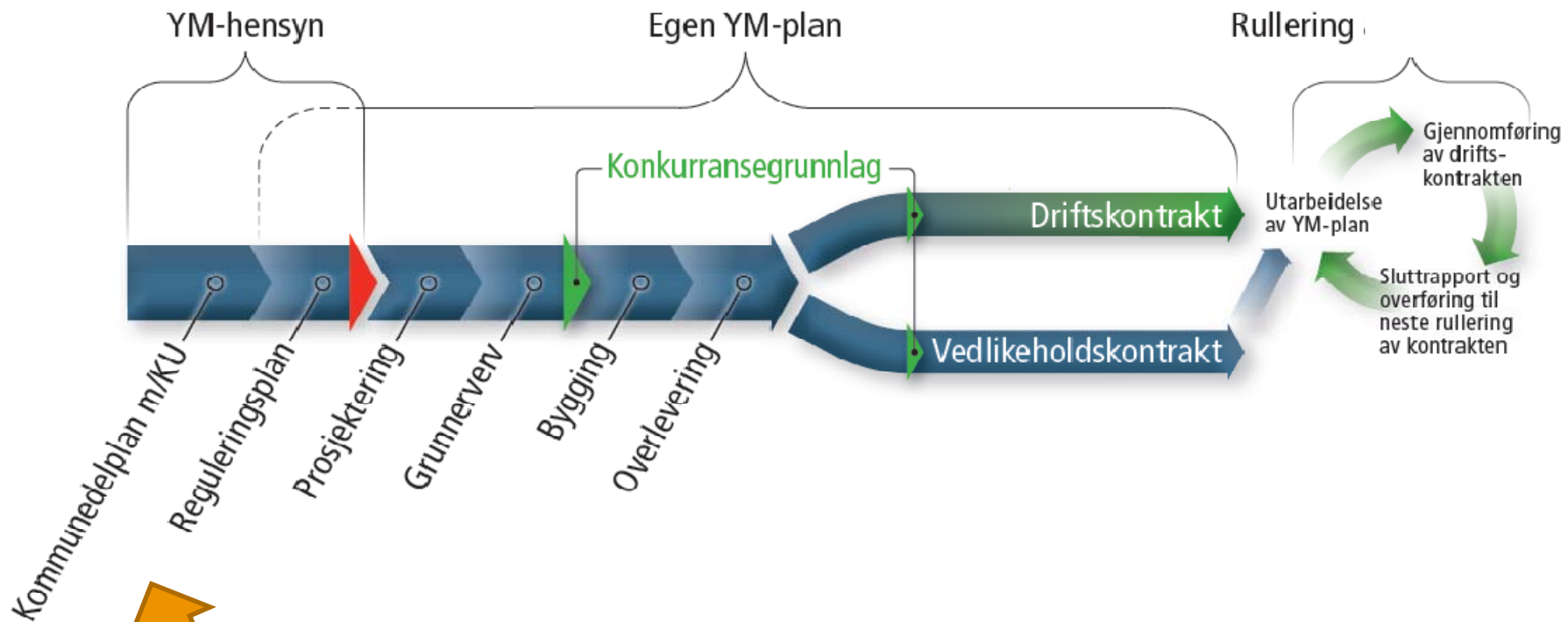
El-bil-salg:
25.000 biler/år *
10.000 km *
0,6 l/m * 2,3 kg/l
= 34.000 tonn/år
reduksjon

3 muligheter for reduksjon av klimagassutslipp fra vegsektoren

- Bilene som kjører på vegen:
 - Kjøretøyvalg
 - Kjørelengder
 - 10 mill tonn utslipp
- Økt kollektivtrafikk og gange/sykling:
 - Bymiljøavtalene/nullvektsmålet
 - 0,5 til 1 mill tonn reduksjonspotensiale
- Bygging, drift og vedlikehold:
 - Reduksjonspotensiale???

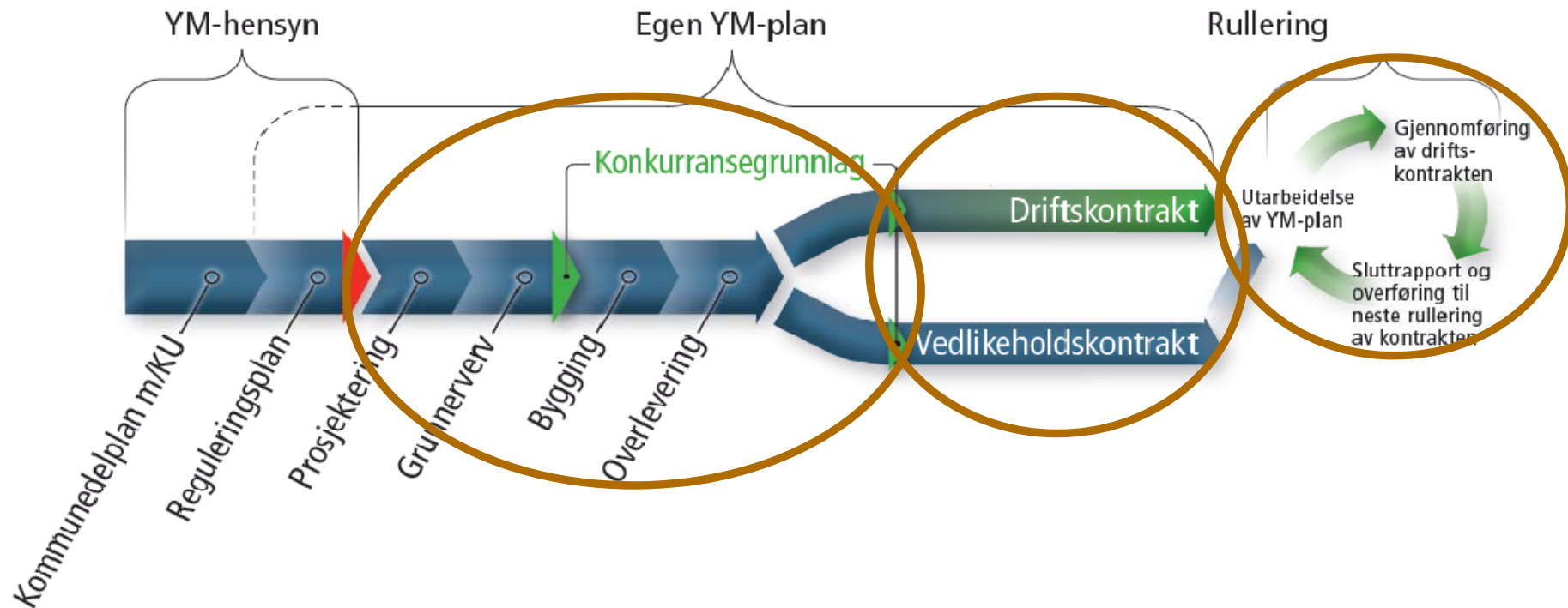
Klimautslipp fra vegbygging:

Plan- og bygningsloven
Konsekvensanalyser: EFFEKT
Trasevalg og trafikkendringer
Grov LCA-analyse:

- Innsatsfaktorer: stål, betong, asfalt, masseflytting

Klimautslipp fra vegbygging:

Trenger mer detaljert LCA-verktøy

Største utslippskilder fra anleggene:

- Masser
- Stål
- Betong
- Asfalt

EPD generator FABEKO/BEF

Kontrakten er nøkkelen!

Store ord i overordnede dokumenter

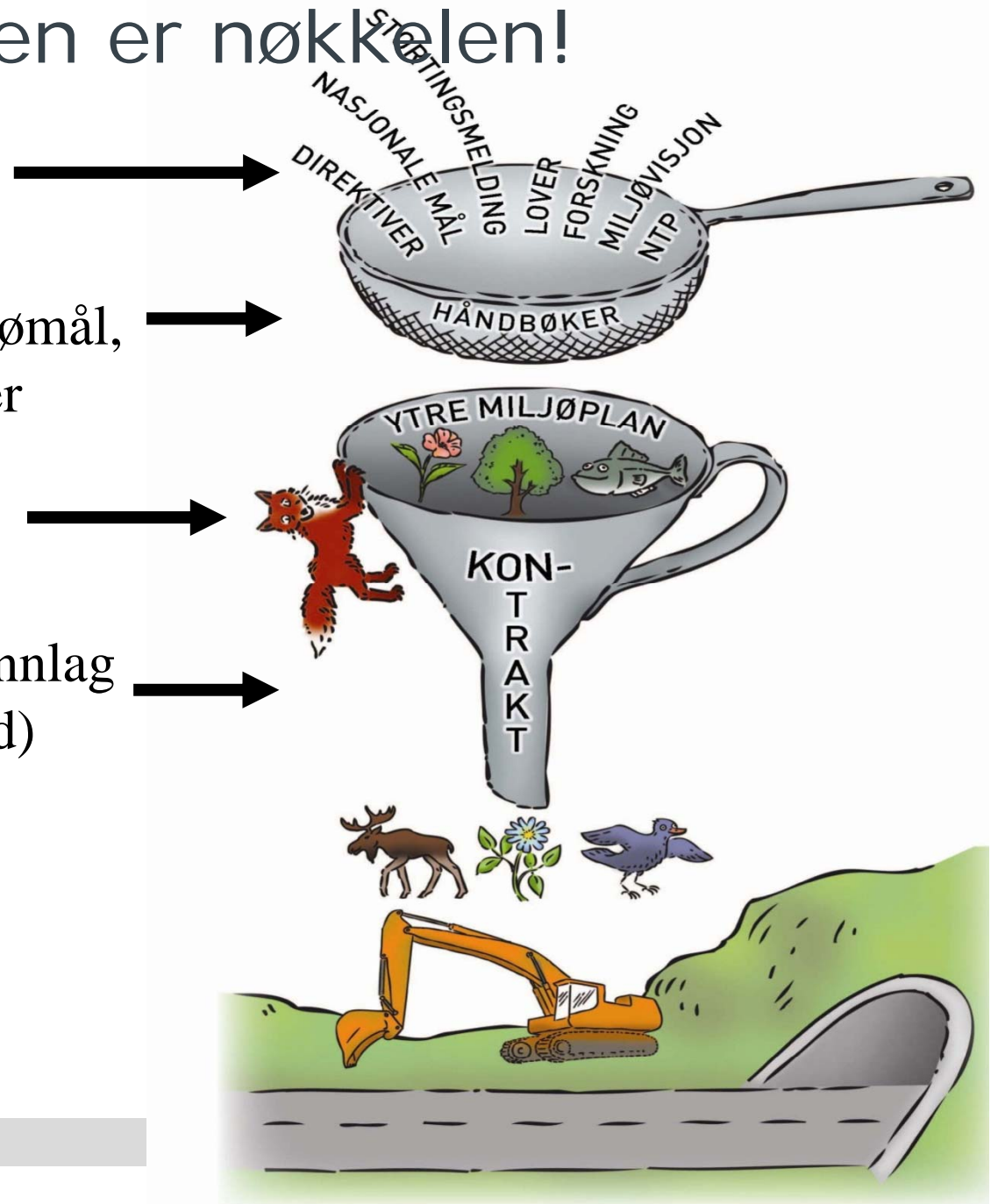
Konkretiseres og siles i miljømål, styringssystem og håndbøker

Samles i ytre miljø-planer

Fokuseres i konkurransegrunnlag og kontrakter (lokale forhold)

Fungerer!

Kontrolleres!

Samfunnets forventning og Vegdirektørens svar

- **Lov om offentlige anskaffelser:**

§ 6. Livssyklus kostnader, universell utforming og miljø

Statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen

- **NTP og klimamelding:**

SVV skal bidra til å redusere Norges klimagassutslipp i tråd med Norges klimamål

- **Tildelingsbrev:**

Klimahensyn skal ligge til grunn for virksomheten og den overordnede planleggingen av vegtransportsystemet. (..) Statens vegvesen må opprettholde høy kompetanse om klimagassutslipp slik at de mest kostnadseffektive tiltakene kan prioriteres innen vegsektoren, jfr. sektoransvaret.

Vegdirektørens svar

- Vegdirektøren:
 - Hvilke tiltak har størst potensiale?
 - Hvilken effekt vil de ha?
- Liste med ca 70 tiltak fra hele organisasjonen
- Vegdirektøren:
 - Finn ut hvordan de virker og hva de koster
 - Gjennomfør de beste
 - Følges opp fra ledelsen

Noen mulige indirekte asfalt-tiltak på lista:

- Beskrive føringer for klimahensyn i konkurransegrunnlag
- Vurdere og prøve ut nye kontraktsformuleringer
- Utarbeide eksempler og samle erfaringer fra praktisk bruk av vellykkede krav og kontraktsformuleringer
- Arbeid med livsløpsanalyser i alle plan- og prosjektfaser
- Bruke LCA-verktøy i utvalgte prosjekter for å vurdere grunnlag for krav til materialer og prosesser i anlegget
- Ta utgangspunkt i LCA-verktøy til kontroll av klimagassutslipp og teste ut om «klimarevisjoner» kan gi kunnskap som kan overføres mellom prosjektene for hele prosjektets levetid

Noen mulige direkte asfalt-tiltak på lista

- Økt levetid på veger og asfalt
 - Bruke LCA/EPD'er som grunnlag for klimavalg
 - Økt bruk av lavtemperaturasfalt
 - Klimavennlig asfaltproduksjon
 - Optimering av asfaltens levetid, rullemotstand, friksjon og klimagassutslipp
-
- Noen er i gang
 - Finn kostnad, effekt, og gjennomfør de beste

Ikke gjøre alt, ikke nå, og ikke til enhver pris?

- Sikkerhet
- Andre miljøforhold
- Kostnadseffektivitet i dag og 2030

Tabell 5-3 Fordeling av tiltak på kostnads-kategori for tiltakspakke 3.

Sektor	Under 500 kr/tonn	500-1500 kr/tonn	>1500 kr/tonn
Transport	2 870 000	2 470 000	3 350 000
Petroleum	1 675 000	1 075 000	3 803 000
Industri	1 100 000	1 135 000	1 620 000
Jordbruk	228 000	183 000	-
Energiforsyning	270 000	110 000	620 000
F-gasser	190 000	95 000	-
Bygg	880 000	20 000	20 000
Avfall [#]	-	-	-
Totalt	7 213 000	5 088 000	11 413 000

[#] Effekten av tiltak og virkemidler i avfallssektoren er ført i sektoren der tiltakene gir utslippsreduksjon.

Klimakrav i vegbygging: Hva gjør Statens vegvesen

- Hva skal vi gjøre?
 - Oppfylle samfunnets forventning
- Hva trenger vi for å gjøre det?
 - System for miljøkrav
 - Gode kontrakter
 - Kunnskap om utslippsreduksjoner
 - Dokumentasjon av reduksjoner
 - Avveining av krav: sikkerhet, støy, klima m.m
 - Dokumenterbar kostnadseffektivitet

Statens vegvesen

Kommer vi til å innfri samfunnets forventning?

JA

